

VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ TARNYBOS DIREKTORIAUS
Į S A K Y M A S

**DĖL KULTŪROS IR MENO PREKIŲ IR PASLAUGŲ VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ
VYKDYMO REKOMENDACIJŲ PATVIRTINIMO**

2010 m. gruodžio 17 d. Nr. 1S-173
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo (Žin., 1996, Nr. [84-2000](#); 2006, Nr. [4-102](#); 2008, Nr. [81-3179](#); 2010, Nr. [25-1174](#)) 8 straipsnio 2 dalies 4 punktu,
t v i r t i n u Kultūros ir meno prekių ir paslaugų viešųjų pirkimų vykdymo
rekomendacijas (pridedama).

DIREKTORIUS

ŽYDRŪNAS PLYTNIKAS

KULTŪROS IR MENO PREKIŲ IR PASLAUGŲ VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ VYKDYMO REKOMENDACIJOS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kultūros ir meno prekių ir paslaugų viešųjų pirkimų vykdymo rekomendacijų (toliau – rekomendacijos) tikslas – padėti perkančiosioms organizacijoms taikyti Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą (Žin., 1996, Nr. [84-2000](#); 2006, Nr. [4-102](#)) (toliau – Viešųjų pirkimų įstatymas), atliekant kultūros ir meno prekių ir (ar) paslaugų viešuosius pirkimus (toliau – pirkimas).

2. Rekomendacijos skirtos tiek tarptautiniams, tiek supaprastintiems pirkimams, kurie atliekami Viešųjų pirkimų įstatymo 84 straipsnyje nustatytais atvejais (toliau – supaprastintas pirkimas).

3. **Kultūros ir meno prekės ir paslaugos** – tai prekės ir paslaugos, vertinamos kaip turinčios išskirtinį požymį, naudojimo sritį ar paskirtį, kurios įkūnija arba išreiškia kultūrų raišką, neatsižvelgiant į komercinę vertę, kurią jos gali turėti.

4. Kitos rekomendacijose vartojamos sąvokos atitinka Viešųjų pirkimų įstatyme nustatytas sąvokas.

II. PIRKIMŲ PLANAVIMAS IR VYKDYMAS

5. Prieš apibrėždama pirkimo objektą, perkančioji organizacija turėtų tinkamai įvertinti savo poreikius ir nustatyti, kokios prekės, paslaugos jai yra reikalingos. Šis poreikių įvertinimas turėtų būti atliekamas rengiant planuojamų vykdyti einamaisiais biudžetiniais metais viešųjų pirkimų planus, kadangi juose turi atsispindėti pasirinktas pirkimo būdas.

6. Tam, kad pirkimo būdas būtų pasirinktas tinkamai, kiekvieno pirkimo atveju perkančioji organizacija turėtų įvertinti, ar jai žinomas konkretus pirkimo objektas ir aiškios jo charakteristikos, ar ji žino tik poreikį. Gali būti reikia, kad tiekėjai pasiūlytų idėją (projektą), kuri vėliau bus įgyvendinama perkant konkrečias kultūros ir meno prekes ir paslaugas. *Pavyzdžiui, reikalinga sukurti videofilmą apie ichtiologinį draustinį, tačiau nėra visiškai aišku, kokias technines, funkcines charakteristikas šis kūrinys turėtų tenkinti.*

7. Perkančioji organizacija tarptautinius kultūros ir meno prekių ir paslaugų pirkimus vykdo atviro, riboto, skelbiamų ir neskelbiamų derybų būdu bei vykdydama projekto konkursą.

8. Supaprastintus kultūros ir meno prekių ir paslaugų pirkimus perkančioji organizacija vykdo jos pasitvirtintų supaprastintų pirkimų taisyklėse nustatytais supaprastintų pirkimų būdais.

9. Kultūros paslaugos yra nurodytos Viešųjų pirkimų įstatymo 2 priedėlyje kaip B paslaugos ir priskiriamos 26 kategorijai. Jos patenka į šio įstatymo IV skyriuje reglamentuojamų supaprastintų pirkimų taikymo sritį, todėl šiuos pirkimus galima atlikti taikant paprastesnes pirkimo procedūras nei tarptautinių pirkimų atveju.

10. Mažos vertės pirkimų atveju perkančioji organizacija savo supaprastintų pirkimų vykdymo taisyklėse gali numatyti, kad kultūros ir meno prekes ji gali pirkti specialiuose aukcionuose. Šiose taisyklėse perkančioji organizacija turėtų apibrėžti tokių pirkimų vykdymo tvarką, atsižvelgiant į tas Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatas, kurios privalomos ir mažos vertės pirkimams.

11. Tarptautiniai ir supaprastinti pirkimai skelbiami atitinkamai Viešųjų pirkimų

įstatymo 23 ir 86 straipsniuose nustatyta tvarka.

12. Atskirais atvejais kultūros ir meno prekių ir paslaugų pirkimai gali būti vykdomi apie juos nepaskelbus. Atkreiptinas dėmesys, kad Viešųjų pirkimų įstatymo 56 straipsnio 1 dalies 3 punkte numatyta išimtis negali būti aiškinama plečiamai ir turėtų būti taikoma tik tais atvejais, kai dėl techninių ar meninių priežasčių arba dėl priežasčių, susijusių su išimtinių teisių apsauga, yra tik konkretus tiekėjas, galintis patenkinti perkančiosios organizacijos poreikius. *Pavyzdžiui, skulptorius turėtų išimtinę teisę taisyti ar perdaryti savo paties sukurtą skulptūrą, bet jis neturėtų išimtinės teisės gaminti šios skulptūros fotografijų, jei tokia teisė jau suteikta kitiems asmenims.*

13. Perkančioji organizacija gali vykdyti kultūros ir meno prekių bei paslaugų supaprastintą pirkimą, apie jį nepaskelbus tik Viešųjų pirkimų įstatymo 92 straipsnyje nustatytais atvejais.

14. Rekomenduojama perkančiajai organizacijai supaprastintų pirkimų vykdymo taisyklėse ir (ar) pirkimo komisijos protokole įtvirtinti perkamų prekių ir (ar) paslaugų išskirtines ypatybes, nustatyti jų kultūrinį / meninį pobūdį arba priežastis, susijusias su išimtinių teisių apsauga, dėl ko šis pirkimas galėtų būti atliekamas apie jį nepaskelbus, kai prekes pateikti, paslaugas suteikti gali tik konkretus tiekėjas. *Pavyzdžiui, knygos gali būti perkamos kaip įprastos prekės, tačiau, jeigu muziejui reikia įsigyti konkrečią knygą kaip eksponatą (meno vertybę), tokiu atveju ji gali būti prilyginama kultūros / meno prekei.*

15. Transliuotojas¹ (perkančioji organizacija), vykdydama radijo ir televizijos programų sukūrimo, jų parengimo transliuoti paslaugų, jau parengtų programų bei radijo ir televizijos laidų transliavimo eteryje laiko pirkimus, vadovaujasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. spalio 9 d. nutarimu Nr. 1264 „Dėl Radijo ir televizijos programų sukūrimo, jų parengimo transliuoti paslaugų, jau parengtų programų bei radijo ir televizijos laidų transliavimo eteryje laiko pirkimų tvarkos patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. [97-4357](#)). Šiems pirkimams Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimai netaikomi (Viešųjų pirkimų įstatymo 10 straipsnio 2 dalies 6 punktas).

III. TIEKĖJŲ KVALIFIKACIJOS TIKRINIMAS, PASIŪLYMŲ VERTINIMAS

16. Nustatydama minimalius tiekėjų kvalifikacijos reikalavimus, perkančioji organizacija gali įtraukti sąlygas, draudžiančias ir ribojančias tiekėjų dalyvavimą pirkime, taip pat numatyti reikalavimus, vertinant tiekėjų techninį ir profesinį pajėgumą. Tokiais atvejais perkančioji organizacija turi vadovautis Viešųjų pirkimų įstatymo 32–38 straipsniuose nustatytais reikalavimais, taip pat gali vadovautis Viešųjų pirkimų tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus 2003 m. spalio 20 d. įsakymo Nr. 1S-100 „Dėl Tiekėjų kvalifikacijos vertinimo metodinių rekomendacijų patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. [103-4623](#); 2009, Nr. [39-1505](#)) aktualia redakcija.

17. Rekomenduojama perkančiajai organizacijai, atsižvelgiant į pirkimo objekto specifiką, nustatyti tik būtinus ir reikalingus kvalifikacijos reikalavimus. Ypatingai svarbu patikrinti tiekėjų gebėjimus bei patirtį atitinkamoje srityje.

18. Perkančioji organizacija pirkimo dokumentuose privalo nustatyti perkamų prekių ar paslaugų vertinimo kriterijus ir vertinimo tvarką.

19. Pasirenkant pasiūlymų vertinimo kriterijų, turėtų būti vertinama ne tik pasiūlymo kaina, bet ir kiti kriterijai, turintys įtakos įsigyjamų prekių ir paslaugų kokybei. Perkančioji organizacija, nustatydama taikytinus pasiūlymų vertinimo kriterijus, turėtų atsižvelgti į pirkimo objekto estetines ypatybes, kokybę, išraiškos formas, savitumą, originalumą, išskirtinumą ir pan., taip pat atitinkamai įvertinti ir kainos svarbą bei įtaką pirkimui ir nustatyti jos lyginamąjį svorį.

¹ Viešųjų pirkimų įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1, 2 ar 3 punktuose nurodytai perkančiajai organizacijai nustatytus reikalavimus atitinkantis transliuotojas. Sąvoka „transliuotojas“ suprantama taip, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatyme (1996, Nr. 71-1706; 2006, Nr. 82-3254).

20. Ekonominio naudingumo vertinimo kriterijai turi būti aiškūs, kad visi tiekėjai galėtų juos vienodai suprasti, ir objektyviai apskaičiuojami. Vertinant pirkimo objekto estetiškes ypatybes, kokybę, išraiškos formas ir pan., rekomenduojama atlikti ekspertinį vertinimą. Rekomenduojama ekspertais kviesti fizinius asmenis, kurie gerai išmano kultūros ir meno prekių ir paslaugų sritį, yra nešališki ir nepriekaištingos reputacijos. Ekspertinis vertinimas gali būti atliekamas Viešųjų pirkimų tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus 2006 m. spalio 12 d. įsakymo Nr. 1S-53 „Dėl viešųjų pirkimų pasiūlymų vertinimo ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo arba mažiausios kainos vertinimo kriterijumi rekomendacijų patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. [113-4329](#); 2008, Nr. [150-6150](#)) nustatyta tvarka.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

21. Rekomenduojama perkančiajai organizacijai, vykdant neskelbiamą tarptautinės vertės pirkimą, vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymu paskelbti pranešimą dėl savanoriško *ex ante* skaidrumo ir pirkimo sutartį sudaryti tik ne anksčiau kaip po 10 dienų nuo minėto pranešimo paskelbimo dienos.

22. Tais atvejais, kai vykdomas supaprastintas neskelbiamas pirkimas, esant Viešųjų pirkimų įstatymo 92 straipsnio 3 dalies 6 punkte numatytai sąlygai, perkančioji organizacija apie šį pirkimą privalo paskelbti informacinį pranešimą šio įstatymo 86 straipsnyje nustatyta tvarka, o pirkimo sutartį sudaryti ne anksčiau kaip po 5 darbo dienų nuo informacinio pranešimo paskelbimo dienos.
